

Jak za sto let dobyla islámská vojska značnou část tehdejšího světa. Historie se opakuje

- A | 24. dubna 2024

SVĚT: Po Mohamedově smrti roznesla arabská vojska novou víru až po atlantické pobřeží Afriky, valnou část Španělska, část Francie a směrem na východ až do severní Indie. Během dalších staletí ovládl islám pásma ve střední Asii a v Rusku, části Číny a většinu jihovýchodní Asie. Islám, který se šířil někdy za pomoci obchodníků a někdy za pomoci meče, se všude prosadil jako nejvýznamnější náboženství.

Z Arabského poloostrova do světa

Po smrti proroka Mohameda v roce 632 našeho letopočtu sjednotili stoupenci jeho hnutí obyvatele Arabského poloostrova. Kmeny, které do té doby nezaložily žádnou říši ani stát, ale podnikaly pouze krátkodobé výpady proti svým sousedům, zahájily pod praporem nové víry tažení světem.

Výbojný a v určitých ohledech rovnostářský islám se lišil od ostatních společností v dějinách. Požadavek časté každodenní modlitby změnil víru na ustálený způsob života a důraz na sjednocení náboženské a politické moci proměnil šíření islámu ve svatou povinnost. Pro muslimy byl rychlý postup islámu přes tři kontinenty důkazem jeho božského poslání.

Perská říše padla první

V 6. století našeho letopočtu ovládala valnou část středomoří a Blízkého východu dvě velká impéria. Byzantská neboli Východořímská říše měla hlavní město v Konstantinopoli, dnešním Istanbulu, a vyznávala křesťanství. Jejím soupeřem byla Perská říše s hlavním městem na území dnešního Iráku. Náboženstvím Peršanů byl zoroastrismus, který uctíval jako nejvyššího boha Ahura Mazdu, Pána Moudrosti.

Po sérii vojenských porážek byla Perská říše již v polovině 7. století n.l. pod vlivem islámu a původní náboženství zoroastrismus bylo na ústupu. V roce 636 n.l., pouhé čtyři roky po prorokově smrti, utrpěla vojska byzantského císaře drtivou porážku v bitvě u řeky Jarmúk. Muslimským vojskům se otevřela cesta do Jeruzaléma a země Blízkého východu se s výjimkou krátkého období křížových výprav staly islámským územím.

Velké město Alexandrie

Pozornost muslimské armády se obrátila směrem k Egyptu. V Egyptě dobyli muslimové mnoho měst, jejichž obyvatele včetně žen a dětí popravili. Lidé z dosud nedobytých měst utekli v panice do největšího města Alexandrie.

Alexandrie byla založena Alexandrem Velikým ve 4. století před n.l. poté, co slavný vojevůdce vyhnal Peršany z Egypta. Od té doby byl Egypt téměř tisíc let pod řeckým, římským a posléze křesťanským vlivem. V době rané islámské expanze byla Alexandrie jedním z nejbohatších měst na světě. Situace se změnila v polovině 7. století, kdy muslimská vojska stanula před branami Alexandrie.

Byzanc na kolenou

Byzantský císař si byl dobře vědom, jak důležitý je pro jeho říši Egypt. Snažil se dát dohromady armádu, kterou by osobně vedl ve snaze zabránit šíření islámské říše. Ovšem před dokončením úkolu umírá. Bez pomoci Byzantské říše byla Alexandrie odsouzena k porážce a po několikaměsíčním obléhání vstoupila v září roku 641 n.l. muslimská vojska do města.

Následovalo vypálení křesťanských kostelů a podle některých pramenů i zkáza největší a nejslavnější knihovny starověku: Alexandrijské knihovny. Knihovna byla postavena pravděpodobně ve 3. století před naším letopočtem a obsahovala statisíce papyrových svitků. Byť je historie knihovny částečně zahalena tajemstvím, jednalo se o zřejmě o největší a nejvýznamnější knihovnu antického světa.

Knih netřeba

Historici se neshodují v názoru na to, kdo stál za zkázou knihovny, a jedna skupina historiků tvrdí, že knihovna se vpádu muslimů nedožila. Podle historických pramenů z arabského světa nařídil její zničení sám chalífa Umar, když údajně napsal: „Pokud jsou knihy v souladu s Koránem, nepotřebujeme je, pokud jsou v rozporu s Koránem, zničte je.“

Sprint to Francie

Po dobytí Egypta následovalo vítězné tažení islámu severní Afrikou až k břehům Atlantického oceánu.

Pouhých devadesát let poté, co padla Alexandrie, a sto let po smrti proroka Mohameda se střetla muslimská vojska s armádou franské říše v bitvě u města Tours, která je také známá jako bitva u Poitiers. Místo bitvy leží zhruba 500 km severně od současných španělsko-francouzských hranic a 250 km jižně od Paříže.

V bitvě u města Poitiers porazila v roce 732 n.l. vojska vedená Karlem Martelem, jehož vnukem byl římský císař Karel Veliký, islámskou armádu a ukončila muslimskou invazi do západní Evropy. Trvalo sedm a půl století, než v roce 1492 padlo do rukou katolických králů Ferdinanda a Isabely město Granada, poslední bašta muslimské moci ve Španělsku.

AUTOR: D. Tolar

[ZDROJ](#)